KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2021/1037,

16. juuni 2021,

taotluse kohta registreerida Euroopa kodanikualgatus „Fossiilkütuse reklaami ja sponsorluse keeld“ kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/788

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrust (EL) 2019/788 Euroopa kodanikualgatuse kohta, ([1]) eriti selle artikli 6 lõikeid 2 ja 3,

ning arvestades järgmist:

(1) 22. aprillil 2021 esitati komisjonile taotlus registreerida Euroopa kodanikualgatus „Fossiilkütuse reklaami ja sponsorluse keeld“.

(2) Algatuse eesmärgid on määratletud järgmiselt: „Kutsume Euroopa Komisjoni üles tegema ettepanekut ELi õigusakti kohta, millega keelatakse fossiilkütuse ning fossiilkütuse jõul toimuva lennu-, maantee- ja veetranspordi (v.a üldistes majanduslikes huvides osutatavad transporditeenused) reklaam; millega keelatakse fossiilkütuste turul tegutsevate ettevõtjate reklaam, eelkõige kui nad kaevandavad, rafineerivad, tarnivad, levitavad või müüvad fossiilkütuseid; millega keelatakse eespool punktis 2 määratletud ettevõtjate sponsorlus või fossiilkütuste jaoks kaubamärkide või müüginimetuste kasutamine. See õigusakt kuuluks ELi pädevusalasse, kuna tegemist oleks siseturu eeskirjaga, mille eesmärk on suurendada tarbijakaitset ning tagada rahvatervise ja keskkonna kaitse kõrge tase. Õigusakt suurendaks üldsuse teadlikkust toodetest ja tehnoloogiast, mis põhjustavad kliimamuutusi ning kahjustavad muul moel keskkonda ja tervist. Seega aitaks õigusakt saavutada ELi keskkonna- ja tarbijakaitse poliitika eesmärke, ühtlustades fossiilkütuste reklaami ja sponsorlust käsitlevaid norme. Õigusakt kuuluks jagatud pädevuse alla, kuna see käsitleks (vt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 4) siseturgu, keskkonda ja tarbijakaitset.“

(3) Lisas on esitatud täiendavad üksikasjad algatuse teema, eesmärkide ja tausta kohta. Täpsemalt selgitatakse selles, et nende fossiilkütusetoodete hulka kuuluvad nafta, maagaas ja süsi. Lisas selgitatakse välja pakutud / taotletud keelu kohaldamisala, mis peaks korraldajate sõnul hõlmama mis tahes kaudset või otsest tutvustamist või reklaami ning tasuta või tutvustamise eesmärgil levitamist või mis tahes sponsorlussuhet; keeldu tuleks kohaldada nii veebiväliselt kui ka veebis ning see peaks hõlmama reklaami ja sponsorlust eelkõige spordi, hariduse, teaduse, avalike ürituste ja kolmandate isikute meediaürituste kontekstis. Algatuse tegemise põhjuseid selgitatakse lisas järgmiselt: 1) „fossiilkütused süvendavad kliimakriisi ja neid ei tohiks reklaamida“; 2) „fossiilkütused on tekitanud rahvatervise kriisi ja neid ei tohiks reklaamida;“ 3) „fossiilkütuse ettevõtted eksitavad tarbijaid ja on tehtud kindlaks, et mõned neist rikuvad reklaamisuuniseid;“ 4) „fossiilkütuse sponsorlusi kasutatakse poliitilise juurdepääsu saamiseks“.

(4) Korraldajate rühm on ka esitanud õigusakti eelnõu pealkirjaga „Fossiilkütuse reklaami ja sponsorluse keeld: Euroopa kodanikualgatuse direktiiv“. Õigusakti eelnõu kohaldamisala on „fossiilkütusetoodete ja fossiilkütuseettevõtjate reklaam ning nende tutvustamine: a) ajakirjanduses ja muudes trükiväljaannetes, b) kõigis audiovisuaalsetes äriliste teadaannete vormides, c) raadioringhäälingus, d) infoühiskonna teenuste abil ning e) fossiilkütusega seotud sponsorluse kaudu, sh fossiilkütusetoodete tasuta või allahindlusega jaotamine.“

(5) Kuna algatuse eesmärk on säilitada, kaitsta ja täiustada keskkonnaseisundit, kaitsta inimeste tervist ning loodusvarade kaalutletud ja mõistlikku kasutamist, on komisjonil volitus esitada õigusakti ettepanek vastavalt aluslepingu artiklile 192.

([1]) ELT L 130, 17.5.2019, lk 55

(6) Kui riiklikes normides on erinevusi, mis takistavad kaubandust ja kahjustavad põhivabadusi ning mõjutavad seega otseselt siseturu toimimist või põhjustavad märkimisväärseid konkurentsimoonutusi, on komisjonil õigus teha õigusakti ettepanek, millega ühtlustatakse liikmesriikide õigus- ja haldusnorme, mille eesmärk on luua ühisturg ja tagada selle toimimine kooskõlas aluslepingu artikliga 114.

(7) Neil põhjustel ei jää algatuse ükski osa ilmselgelt väljapoole komisjoni pädevust esitada aluslepingute rakendamiseks liidu õigusaktide ettepanekuid.

(8) See järeldus ei piira hinnangut sellele, kas käesoleval juhul on täidetud komisjoni tegutsemiseks vajalikud konkreetsed faktilised ja sisulised tingimused, sh proportsionaalsus ja kooskõla põhiõigustega.

(9) Korraldajate rühm on esitanud asjakohased tõendid selle kohta, et ta vastab määruse (EL) 2019/788 artikli 5 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele, ning on artikli 5 lõike 3 esimese lõigu kohaselt nimetanud kontaktisikud.

(10) Kavandatud algatus ei ole ilmselgelt ebaõiglane, põhjendamatu ega pahatahtlik ega vastuolus Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud liidu väärtuste ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigustega.

(11) Seetõttu tuleks registreerida algatus „Fossiilkütuse reklaami ja sponsorluse keeld“,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Registreeritakse Euroopa kodanikualgatus „Fossiilkütuse reklaami ja sponsorluse keeld“.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Euroopa kodanikualgatuse „Fossiilkütuse reklaami ja sponsorluse keeld“ korraldajate rühmale, mida esindavad kontaktisikutena Silvia PASTORELLI ja Sílvia DÍAZ PÉREZ.

Brüssel, 16. juuni 2021

Komisjoni nimel
asepresident
Věra JOUROVÁ